

Łódź, wtorek 16 grudnia 1969 roku

Rok XXV

Nr 298 (6652)

DZIENNIK ŁÓDZKI

Dziś w Poznaniu — IV Ogólnopolski

Zjazd Socjologów

Problemy przemysłu przedstawiają łódzcy naukowcy

(Informacja własna)

Dziś w Poznaniu rozpoczyna obrady IV Ogólnopolski Zjazd Socjologów. Temat obrad: Teoria i badania socjologiczne a praktyka społeczna.

Warto zaznaczyć, że w zjeździe uczestniczyć będzie grupa naukowców łódzkich z Wydz. Ekonomiczno - Socjologicznego UL. Przewiduje się kilka wystąpień, w tym dotyczących założeń przemysłu i industrializacji. I tak np. prof. dr J. Szczepański, kierownik Katedry Socjologii Przemysłu UL, wygłosi referat „Teoria, badania i praktyka industrializacji”. Na zjeździe przewiduje się również tzw. posiedzenia „okrągłego stołu” w tym posiedzenie naukowców zajmujących się socjologią przemysłu i przedsiębiorstw, któremu przewodniczyć będzie dr K. Doktorów (Dalszy ciąg na str. 2)

Warto zaznaczyć, że w zjeździe uczestniczyć będzie grupa naukowców łódzkich z Wydz. Ekonomiczno - Socjologicznego UL. Przewiduje się kilka wystąpień, w tym dotyczących założeń przemysłu i industrializacji. I tak np. prof. dr J. Szczepański, kierownik Katedry Socjologii Przemysłu UL, wygłosi referat „Teoria, badania i praktyka industrializacji”. Na zjeździe przewiduje się również tzw. posiedzenia „okrągłego stołu” w tym posiedzenie naukowców zajmujących się socjologią przemysłu i przedsiębiorstw, któremu przewodniczyć będzie dr K. Doktorów (Dalszy ciąg na str. 2)

Delegacja ZZPR przyjęta przez W. Gomułkę

W dniach 17-18 bm. odbędzie się XI krajowy zjazd delegatów Związku Zawodowego Pracowników Rolnych, który za myka 50-lecia działalności zawodowej organizacji pracowników rolnictwa. Z tej okazji I sekretarz KC ZZPR Władysław Gomułka przyjął w poniedziałek delegację zjazdu.

W spotkaniu udział wzięli: członek Biura Politycznego, sekretarz KC ZZPR - Józef Tejchma, zastępca członka Biura Politycznego KC, minister rolnictwa - Mieczysław Jagielski i kierownik Wydziału Rolnego KC - Eugeniusz Mazurkiewicz.

W Helsinkach trwa dyskusja

Agencja TASS informuje z Helsinek, że w poniedziałek w ambasadzie USA odbyło się kolejne spotkanie delegacji radzieckiej i amerykańskiej, które kontynuowały wstępny dyskusję nad zahamowaniem wyścigu zbrojeń strategicznych.

Sekretarz spraw zagranicznych Pakistanu przybywa dziś do Polski

Na zaproszenie ministra spraw zagranicznych Stefana Jędrzychowskiego przybywa dziś do oficjalną wizytą do Polski sekretarz spraw zagranicznych Islamskiej Republiki Pakistanu - Sheikh Mohammad Yusuf. Wizyta ma służyć dalszemu zaćśnieniu i rozszerzeniu stosunków przyjaźni i współpracy między Polską i Pakistanem.

50 lat dla łódzkiego włókiennictwa

Uroczysta akademie w Teatrze Muzycznym zainaugurowała onegdaj obchody 50-lecia działalności Technikum Włókienniczego nr 1 im. W. Tierszkowej. Wzięli w niej udział m. in.: I sekretarz KC ZZPR Józef Szychański, minister przemysłu lekkiego Tadeusz Kunicki, wiceprzewodnicząca Prez. RN m. Łodzi Barbara Wasowicz, rektor PL prof. dr Mieczysław Serwiński, przewodnicząca ZG ZZPWOIS Barbara Natarska, dyrektor Departamentu Szkolnictwa Zawodowego Min. Oświaty i SW A. Zieliński, delegacje szkół włókienniczych z Bułgarii, NRD i Jugosławii. Przedstawiciele władz wygłosili przemówienia, w których

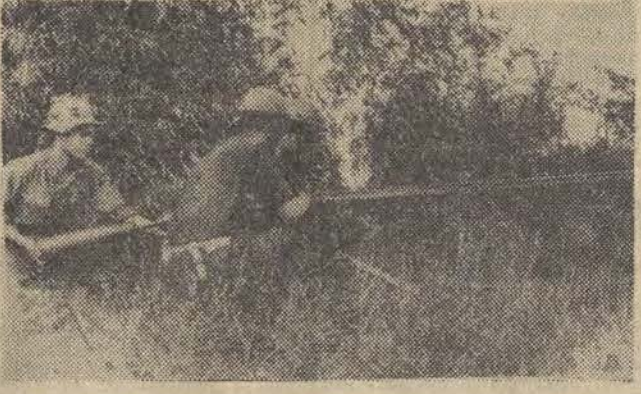
podkreślono zasługi szkoły dla gospodarki narodowej, życząc jednocześnie jej nauczycielom i uczniom dalszych sukcesów. Szkole przekazany został sztandar, który ufundował zakład opiekuńczy ZPW im. Barlickiego, Barbara Wasowicz udekorowała ten sztandar Honorową Odznaką m. Łodzi, a Barbara Natarska Odznaką Zasłużonego Działacza Związku Zawodowego Włókienniczy.

Po akademii odbyła się uroczysta sesja rady pedagogicznej, a następnie odsłonięto tablicę pamiątkową oraz otwarto gabinet historyczny szkoły. Wczoraj odbyła się sesja naukowa i zjazd absolwentów. (jp)

Nieustanne ataki partyzantów na obiekty interwentów

Walka mnichów buddyjskich z oddziałami policji w Sajgonie

Czy próba zatuszowania zbrodni w My Lai?

Na zdjęciu: partyzanci południowowietnamscy w akcji podczas walk w prowincji Quang Nam. CAF - VNA - Telefoto

W sobotę i niedzielę doszło do walk między wojskami amerykańskimi i partyzantami w pobliżu My Lai, wsi, w której masakry dokonały wojska USA w marcu 1968 roku. Szczegóły walk nie są jeszcze znane, wiadomo jedynie, że w sobotę stoczono tam pięciogodzinną bitwę. Siły patriotyczne zaatakowały oddziały amerykańskie obozujące na skraju doliny Que Son - 570 km na północny wschód od Sajgonu, raniąc 15 żołnierzy.

W pobliżu Da Nang partyzanci zestrzelili amerykański helikopter typu „UH-1”. Czterech Amerykanów znajdujących się na pokładzie helikoptera zostało rannych.

Zamach stanu w Panamie

W PONIEDZIAŁEK RANO DO SZŁO DO ZAMACHU STANU W PANAMIE, W WYNIKU KTO REGO OBALONY ZOSTAŁ GEN. OMAR TORRIJOS STOJĄCY NA CZELE JUNTY WOJSKOWEJ.

Przewrót dokonała 5-tysięczna Gwardia Narodowa kierowana przez płk Ramiro Silvera i płk Amado Santura. Gen. Torrijos w czasie zamachu znajdował się w Meksyku, dokąd udał się na zawody hippiczne. Sytuacja w Panamie jest niejasna, gdyż od wielu godzin nie napływają stamtąd żadne

informacje. Źródła związane z amerykańskim Departamentem Stanu twierdzą, że przewrót ograniczył się jedynie do usunięcia Torrijosa z junty wojskowej.

Warto przypomnieć, że Torrijos doszedł do władzy w październiku 1968 roku, kiedy to obalił rząd prezydenta Ariasa. W następnych miesiącach Torrijos arcyściwał większość działaczy politycznych, zwłaszcza z ugrupowań postępowych i zakazał działalności wszystkich partii w Panamie. Na jego polecenie zamknięto także uniwersytet i wprowadzono ostrą cenzurę prasową.

Rannych zostało 19 mnichów i sześciu policjantów.

Senator republikański Charles Goodell (stan Nowy Jork) powiedział w wywiadzie telewizyjnym, że jego zdaniem, „na dość wysokim szczeblu” podjęto próbę zatuszowania zbrodni w My Lai. Dodał on, że w każdym razie nie należy ograniczać się do karania żołnierzy, mogli oni być bowiem tylko „kozłami ofiarnymi”, którzy wykonywali rozkazy przełożonych. W razie potrzeby należy oskarżyć również „majorów, pułkowników i generałów”.

Dowództwo wojsk amerykańskich w Wietnamie południowym zakomunikowało w poniedziałek oficjalnie, że zakończono wycofanie 60 tysięcy żołnierzy amerykańskich z Wietnamu południowego, zapowiedziane przez prezydenta Nixona.

Dowództwo podało, że obecnie w Wietnamie południowym znajduje się 472.500 wojskowych amerykańskich.

Dziś i jutro 6 stron

Budowa Księżyca niejednolita?

Znany amerykański naukowiec, dr Gary Latham z obserwatorium geologicznego Lamont-Doeherty wyraził na konferencji prasowej w Houston przypuszczenie, że budowa Księżyca jest niejednolita i że cały glob może składać się z oddzielnych fragmentów materii. Myśl taką nasunęły mu długotrwałe wibracje, które wystąpiły po roztrzaskaniu się kabiny „Intrepid”, specjalnie skierowanej na powierzchnię Księżyca przez załogę „Apollo-12” po jej powrocie do statku macierzystego. Drżenie skorupy Księżyca trwało wówczas aż 55 minut.

NASA opublikowała kolejne zdjęcie wykonane z pokładu „Apollo-12”, przedstawiające pojazd księżycowy INTREPID oddalający się w kierunku miejsca lądowania na Srebrnym Globie. Na powierzchni Księżyca widoczne są wyraźne kraterki i ślady zderzeń meteorytów. CAF - UPI - telefoto

A. Dubczek ambasadorem Czechosłowacji w Turcji

Jak podaje Agencja CTK, Aleksander Dubczek mianowany został w poniedziałek ambasadorem CSRS w Turcji.

Pytanie tygodnia Czy i dlaczego „żremy się” w pracy?

NA TO PYTANIE OCZEKUJEMY ODPOWIEDZI OD NASZYCH CZYTELNIKÓW. JUŻ W NAJBLIŻSZĄ SOBOTĘ ZAMIESCIMY NAJCIEKAWSZE LISTY. WŚRÓD AUTORÓW WYPOWIEDZI ROZLOSUJEMY NAGRODY. „Czy i dlaczego „żremy się” w pracy?” - oto pytanie „DŁ” na bieżący tydzień. NASZ ADRES: „DZIENNIK ŁÓDZKI”, ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 96.

NOT

Naczelna Organizacja Techniczna należy do tzw. stowarzyszeń wyższej użyteczności. Właściwie - dlaczego? Pytanie to bliższe 20 tysiącom techników i inżynierów z Łodzi i województwa, skupionym w 18 specjalistycznych stowarzyszeniach działających przy OW NOT w Łodzi, może się wydać po prostu głupie, albo - obraźliwe. Dla osób spoza społeczności technicznej jest ono jednak dość istotne. Mamy w Łodzi piękny i okazały Dom Technika, w którym poza obładami „serwuje się” codziennie dziesiątki konferencji, spotkań i dyskusji, a od wczoraj np. również ciekawa wystawa dorobku piśmienniczego członków stowarzyszeń NOT-owskich naszego okręgu (600 prac książkowych powstałych w latach 1945-69).

Dla kogo i po co? Można zaryzykować twierdzenie - nie tylko dla techników, ale i dla nas wszystkich, po to - by udoświadczali mechanizm techniczno-ekonomiczny. Udoskonalenie oczywiście nie bezpośrednio - NOT nie jest organem władzy, ale pośrednio poprzez analizę stanu rzeczy w pewnej dziedzinie. Najkrócej można by określić to tak: od rzeczowej, a często odkrywczo „spręparowanej” na szczeblu NOT porcji wiedzy - do decyzji na szczeblach do tego powołanych. NOT-owcy potrzebują bowiem wydobyć i oświetlić tzw. niewrażliwe punkty w życiu gospodarczym naszego okręgu. Wspomnie dla przykładu kilka z wielu przeprowadzonych w ciągu ostatnich 3 lat - z okazji różnych konferencji naukowo-technicznych, analiz

Od wielu lat wzajemne kontakty włókienników - chemików - i producentów

maszyn włókienniczych są, co tu ukrywać, w wielu momentach dość napięte. A jednocześnie od tychże kontaktów zależy w bardzo poważnym stopniu poziom produkcji przemysłu lekkiego. Trójporozumienie na nieoficjalnym, NOT-owskim szczeblu, tych trzech kontrahentów, a zarazem antagonistów, wpłynęło w pewnym okresie na konkretne decyzje (odnośnie np. podjęcia produkcji agregatów wyko-

mizacji rolnictwa i gryzacz jabłko zastanawiamy się, czy, kiedy i czym je spryskano... Wszystkie te i szereg innych problemów trapią również NOT-owców. Z tym, że w ich wypadku są tego „trapienia” konkretne efekty. W postaci uchwał, jak np. uchwały o zwalczaniu w Łodzi hałasu ulicznego i domowego, konkretnych wniosków, np. do projektantów i producentów maszyn włókienniczych odnośnie zmniejszenia hałaśliwości projektowanych maszyn, decyzji dotyczących kierunku zakupu pewnych maszyn, projektów - dotyczących rozwoju pewnych branż w przyszłości 5-letce... Można powiedzieć, że ranga i możliwości oddziaływania NOT są coraz większe, a udział w decyzjach dotyczących przemysłu i rozwoju naszego okręgu coraz szerszy.

Nie oznacza to jednak stanu idealnego. Wydaje się bowiem, że pewna część działalności OW NOT kończy się na dostarczeniu środowisku technicznemu pewnej porcji wiedzy w pewnych bardzo ważnych sprawach, co nie pociąga za sobą dalszych konsekwencji natury praktycznej. Oczywiście podnoszenie samoświadomości środowiska jest rzeczą pierwszorzędnej wagi. Ale efekty tego - również. Dlatego też na zakończenie tych kilku refleksji, jakie nasunęły się w wyniku wczorajszej konferencji prasowej, prowadzonej przez przewodniczącego OW NOT - inż. J. Jabłkiewicza, a poświęconej omówieniu 3-letniej działalności ustępującego zarządu, warto może prosić i życzyć technikom, by doskonalić siebie, doskonalić zarazem system łączności teorii z codzienną praktyką.

I. DRYLL

CAF - UPI - telefoto

W CZASIE nalotu przeprowadzonego w poniedziałek rano przez sześć samolotów izraelskich w północnej części doliny Jordana, dwie osoby cywilne zostały zabite a jedna ranna.

W W. BRYTANI szaleje epidemia grypy. Według informacji dziennika „Daily Mirror” jedynie na południu kraju choruje ponad 300 tys. osób. Rzecznik Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej stwierdził, że z powodu grypy w kraju zmarło 14 osób. Wirus grypy Hongkong atakuje tak że Portugalie. Zmarły tam 2 osoby. Choruje 50 proc. załóg wie lu fabryk. Zamknięto część szkół.

W RAMACH odbywającego się II Festiwalu Sztuk Polskich w ZSRR, w poniedziałek rozpoczęło się w Moskwie 3-dniowe radziecko-polskie sympozjum teatralne, poświęcone problemom reżyserii.

LUDNOSĆ miasta Banja Luka dotknęło nowe nieszczęście. Prawie połowa mieszkańców tego 50-tysięcznego miasta choruje na grype. Sytuacja jest tym tragiczniejsza, że tysiące ludzi mieszka ją w na pół zniszczonych domach, wagonach kolejowych i pod namiotami.

15 BM. w Centralnym Komitecie Stronnictwa Demokratycznego w Warszawie odbyła się narada sekretarzy wojewódzkich komitetów stronnictwa. Obrady prowadził przewodniczący Centralnego Komitetu SD Zygmunta Moskwa.

Zewsząd

wszystkim

BRYTYJSKI statek „Thames Breeze” wysłał w piątek sygnał S.O.S. w momencie kiedy znajdował się na Morzu Południowo-Chińskim. Statek ten o tonażu około 8 tys. ton utknął na mieliźnie w czasie sztormu.

APARATY sejsmograficzne obserwatorium uniwersyteckiego w Skopje zanotowały w poniedziałek nad ranem wstrząsy podziemne o sile 5 stopni. Epicentrum wstrząsów o umiarkowanym natężeniu znajdowało się w pobliżu miejscowości Bogomil w dolinie rzeki Babuna.

DZIŚ rano w pobliżu wybrzeży Senegalu zatonął obrotowy zbiornikowiec „Marpessa”, ha leżący do koncernu Shell.

W PONIEDZIAŁEK ruszyła po remoncie kolej linowa na Kasprowy Wierch oraz wyścig krzeselkowy na Halli Gasienicowej. Od pierwszych porannych kursów kolejka cieszyła się dużym powodzeniem u turystów i narciarzy. Pierwsi wyjechali na szczyt Kasprowego goście zagraniczni z NRD i Węgier oraz z wodnicy narciarski zakopiańskich klubów.

W PONIEDZIAŁEK rozpoczęły się w Moskwie rozmowy między delegacjami handlowymi ZSRR i Włoch w sprawie perspektyw wymiany handlowej. Delegacje mają skonkretyzować plan wymiany handlowej w związku ze zbliżającym się zawarciem nowego porozumienia handlowego między obu krajami na lata 1970-1974.

W PONIEDZIAŁEK przybył do Ammanu prezydent Republiki Tureckiej Cevdet Sunay z trzydniową wizytą oficjalną.

GRECKA junta wojskowa wprowadziła jeszcze ostrzejsze kary dla osób oskarżonych o szerzenie „fałszywych pogłosek” mogących wywołać niepokój w społeczeństwie. Osoby takie mogą być obecnie skazywane na kary do dwóch lat więzienia. Kary te także mogą pod legać zamianie na grzywnę.

PREMIER Jordani Bahdżat Talbuni przyjął delegację Komitetu Kobiet Radzieckich, której przewodniczy kosmonautka Waleryna Nikolajewa-Tierszkowa. Delegacja przybyła do Jordani na zaproszenie ministra orientacji na rodowej i kultury.

NIEMCY zachodnie i Argentyna pragną rozwinąć współpracę w dziedzinie atomowej. Wynika to z oświadczenia, jakie bońskie MSZ ogłosiło po rozmowach przeprowadzonych w Bonn przez argentyńskiego sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Antonio Estrany y Gendra.

Woda bliżej Łodzi

Pierwsze trudności

Za niecałe pięć lat wody będziemy mieli już dwa razy tyle co obecnie. A ilość jej będzie wzrastać wraz z postępującymi pracami nad poszczególnymi etapami budowy, tego panaceum na wszystkie nasze wodne problemy — czyli wodociąg Łódź — Sulejów. W ogromnym skrócie i maksymalnym uproszczeniu — wygląda to tak: za 3,5 miliarda złotych, za cztery i pół roku do Łodzi popłyną pierwsze fale wody, zapokojącej w pełni i „na wyrost” potrzeby łodzianina 2000 roku.

Tak to przedstawia się w skrócie i na papierze. W życiu rzeczy mają się nieco inaczej. Wodociąg Łódź — Sulejów to pierwsza inwestycja łódzka o takiej wartości finansowej. Nie bójmy się tak że w tym wypadku wielkich słów — wodociąg jest kwestią życia lub powolnej śmierci dla naszego miasta. Woda to nie helankowy sweter, czy rotunda PKO na Głównej, bez których można żyć. Inwestycja sulejowska zresztą nie jest tylko problemem Łodzi. To największa „wodna” inwestycja najbliższej pięcioletki. Woda dla Łodzi w kierunku produkcji dla całej Polski. „Sulejów” jest więc nie tylko naszą sprawą.

Z tego założenia wychodzą wszyscy, którzy mają coś z tą inwestycją wspólnego. Nikt nie ma wątpliwości, że należy jak najlepiej pracować. I naprawdę wszyscy chcą pracować dobrze. Przesada byłoby jednak powiedzieć, że wykonawcy bili się o to, by otrzymać zlecenie na udział w budowie. Wręcz przeciwnie. Ale skoro się już podjęli, to chcą coś zdziałać. Oczywiście zdajemy sobie sprawę z ogromu trudności i nikt nie wątpił, że w tak potężnym przedsięwzięciu nie obejdziesz się bez zgryzotów. Nie chcemy tutaj wyłączać pochopnych wniosków, ale mamy podstawy przypuszczać, że już teraz na tej budowie coś „nie gra”.

Najpierw kilka słów o stanie obecnym. Co się robi? Prowadzi się roboty przy budowie tzw. doprowadzalnika — koryta umożliwiającego zbliżenie nurtu wody do stacji pomp. Obok tej ostatniej buduje się dla załóg domy mieszkalne. Rozpoczęto już też budowę stacji uzdatniania wody i domów dla załóg. W Babach powstaje baza magazynowo-przeładunkowa i bocznicę dla kolei. Zaczęto prace ziemne konieczne do budowy zapory na rzece Pilicy pod Sulejowem, czyli już konkretne prace przy realizacji zbiornika. Wyliczyliśmy tutaj „drobiazgi”, ale każdy „drobiazgi” ma w tym wypadku znaczenie decydujące. By otrzymać wodę w połowie 1974 r., trzeba bowiem do tego czasu wybudować: oczyszczalnię ścieków zlewni Pilicy, zbiornik w Sulejowie, wodociąg Łódź — Sulejów i nowe magistrale wodne na terenie Łodzi. Ta ostatnia praca jest

Z A NIECAŁE PIĘĆ LAT, W POŁOWIE 1974 ROKU, Z KRANÓW NA DWUDZIESTYM PIĘTRZE WIEŻOWCA PRZY PIOTRKOWSKIEJ, W WIDZEWSKICH BLOKACH, I W DOMKACH NA STOKACH MA POPŁYNĄC WARTKI, KRYSZTAŁOWY STRUMIEN CZYSTEJ, DOBREJ, OZONOWANEJ WODY. WIERZYMY W TO, ŻE NIE BĘDZIE ONA W NICYM PRZYPOMINAĆ WODY NIEZBYT SMACZNEJ, AKTUALNIE KAPIĄCEJ Z NASZYCH ŁÓDZKICH WODOCIĄGÓW.

już w toku. Działają się w tym zakresie i we wschodniej i w zachodniej części miasta. Niestety już teraz dzieją się rzeczy niepokojące. Prace prowadzi już 7 (na kilkunastu przewidzianych) podwykonawców. Rozmawialiśmy z przedstawiicielami dwóch przedsiębiorstw.

Katowicka „Elektrobudowa”, która powinna pierwsza wkroczyć na plac budowy, gdyż ona właśnie ma dostarczyć konieczną energię elektryczną, nie wszędzie, gdzie trzeba — trafiła. Dlaczego? Bo, jak twierdzą — nie mają materiałów! Już obecnie — jak wymagają tego przepisy — trzeba składać zamówienia na materiały potrzebne w 1971 r. A oni nie mają jeszcze materiałów na rok 1970... I niczego nie zamówili. Dlaczego? Bo nie posiadając dokumentacji, nie wiedzieli co zamawiać. Dlaczego nie mieli dokumentacji? Bo poprzednią należało zmienić. Przewidywała bowiem na krótkim odcinku od Tomaszowa do Borek słupy energoelektryczne typu BSW, którymi dysponuje tylko Ministerstwo Energetyki. Ponieważ jednak inwestycja nie jest „energetyczna”, więc ministerstwo odmówiło... Przeprojektowuje się więc cały odcinek... A w ogóle to katowicka „Elektrobudowa” buduje raczej elektronicznie... Specjaliści od robót potrzebnych na tej budowie prosperują — tak przynajmniej twierdzą kato-

wiczanie — pod bokiem w Konstancynie. Tam podobno najlepiej wiedzą gdzie, jak i do kogo „uderzyć”, nie zawsze oficjalnie po materiałach... Konstancynów nie chciał jednak, czy nie mógł podjąć się całości prac...

Rozmawialiśmy z drugim podwykonawcą też z „Importu”, z wrocławską „Hydrobudową”. Po winni byli wybudować 650-metrowy próbnny odcinek kanału w bież. roku, po to by sprawdzić technologię budowy kanału. Nie zrobili tego. Dlaczego? Historia się powtarza. Konieczny w tym celu szalunek (tzw. deskowanie przesuwane) nie został wykonany przez pewne kluczowskie przedsiębiorstwo. Termina minął we wrześniu. Dla czego nie wybudowali laboratorium polowego (do sprawdzania na miejscu jakości betonu)? Bo nie mieli zaplecza. Dlaczego? Bo teren nie został w porę wywalaszony, lasy nie wycięte. Dlaczego lasy, do podobnego w rezerwie leśnictwa nie podjęto w porę decyzji. Do innych podwykonawców nie zwracaliśmy się...

Każdy ma swoje racje, często obiektywnie słuszne. Należy je jednak podporządkować racji najwyższej i chyba najszlachetniejszej, tej, że Łódź musi mieć wodę, i pamiętać o tym już teraz, by uniknąć nagłego spiętrzenia trudności za dwa — trzy lata. Łączy się to bowiem zawsze ze stratami finansowymi, nie licząc strat moralnych, z pracą wykracającą poza ustawowy dzień pracy, z nerwicami, wrzodami żołądka, ba, nawet zawałami serca. Łączy się także z pięknymi przykładami bohaterstwa stanowczego naszego nieodłączną cechą narodową, bohaterstwa pracy. Prócz szalenie efektywnego bohaterstwa potrzebna nam jednak również szara masa, ale skuteczniejsza — dobra organizacja pracy.

ALINA PONIATOWSKA

Wyizolowano wirus żółtaczki zakaźnej

Zespół uczonych wydziału bakteriologii i immunologii Instytutu Państwowej Szkoły Higieny i Chorób Tropikalnych, pracujący pod kierunkiem dr. A. Zuckermana podał do wiadomości, że udało mu się wyizolować wirus wywołujący żółtaczkę zakaźną.

Pod prąd

Dziennikarzowi przysługuje (a nawet obowiązuje go) prawo docieklowości. Jest to coś w rodzaju zawodowej ciekawości, prowadzącej do poznania przyczyn i skutków wszelakich zjawisk. Skłonność do bystrogo spostrzegania dziennikarz musi popierać rzetelną informacją. Inspirację i inwencję tworzą czerpie się najczęściej wprost z życia, ale fakty należy sprawdzać, opinie konfrontować, argumenty wzbogacać dokumentacją, wnioski uzasadniać. Mówi się o dziennikarzach, że są to „omnibusy”, co oznacza, że człowiek parający się profesją dziennikarską ma do czynienia z różnymi dziedzinami, na których niekoniecznie musi się znać jak fachowiec.

W dążeniu więc do spełnienia swych obowiązków w sposób odpowiedzialny i odpowiadający wszystkim wymogom zawodowym, społecznym i prawnym — dziennikarz współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami, instancjami i specjalistami. Od nich czerpie (względnie uzupełnia) informacje. A instytucje i specjaliści mają obowiązek ułatwiać mu wykonanie zadań (organizują m. in. w tym celu konferencje prasowe), które w końcu służą społecznemu interesowi, jako że dziennikarz pełni służebną rolę.

Wyłożywszy powyższe (przepraszam, że nudzę, to są rzeczy na ogół znane) pragnę zwierzyć się na drodze mojej długoletniej praktyki dziennikarskiej. Tematyka, którą się najchętniej zajmuję, nie dotyczy wybranych środowisk — jest ona powszechna i codzienna jak kawałek chleba: służba zdrowia.

Nie jest to doskonała instytucja, mimo ogromnych osiągnięć (także o nich

piszę) i wypada od czasu do czasu zwrócić uwagę na różne nieprawidłowości, podając jednocześnie ewentualne możliwości rozwiązań lub wskazując problem do rozstrzygnięcia specjalistom w tej dziedzinie i ludziom za nią odpowiedzialnym. Być może w dążeniu do poprawienia warunków korzystania z usług lecznictwa bądź też funkcjonowania samego lecznictwa, dotknęłam kogoś osobliście. Nie spotkałam się jednak z odzewem, który potwierdzałby takie podejrzenia. Spotykałam się natomiast z dziwnymi odpowiedziami ludzi, którzy niejako

Nauka i gospodarka

Nerw

Trzeba sobie powiedzieć wyraźnie: czasy, w których zarządzanie (w szerokim sensie tego słowa — od kierowania administracyjnego, poprzez podejmowanie decyzji gospodarczych, aż do wydawania rozkazów w wojsku) było łatwe — te czasy należą do przeszłości. Nauka, gospodarka, przemysł, handel — powiązały się ze sobą niezwykle ściśle, wytwarzając poza złożonymi problemami, właściwymi im samym, jeszcze dodatkowe zagadnienia, związane ze współdziałaniem tych dziedzin życia społeczeństwa. Powstał ogromny mechanizm cybernetyczny. Wielki System — jak określa taki fenomen ta nauka. System, w którym problem kierowania i podejmowania właściwych decyzji zaczyna grać rolę podstawową. Drobną omyłką w zarządzaniu może okazać się tu niezmiernie bolesna w skutkach — właśnie przez tę powiązania handlu z przemysłem, przemysłu z nauką i techniką i wszystkiego razem z naszym codziennym życiem.

INFORMACJA ZŁA I DOBRA

W tej złożonej sytuacji nabiera zasadniczego znaczenia problem właściwego doboru wszelkiego rodzaju informacji — podstawowego czynnika, o który opiera się każda, najbliższa nawet decyzja. Jeśli organ czy osoba podejmująca decyzję skorzysta z fałszywych danych — również i decyzja będzie błędna. Jeśli z kolei niepełna, albo, co gorsza, nieprawdziwa będzie informacja o skutkach wydanej decyzji — nastąpi kolejne pomylki.

Ktoś może powiedzieć, iż są to sprawy oczywiste. Niewątpliwie — ale daleko mniej oczywista jest niebywała złożoność problemu wyboru rodzaju, jakości i ilości informacji dla odpowiedniego sześcia zarządzania w każdej dziedzinie życia. Przede wszystkim więc informacja musi być selektywna — informowanie np. dyrektora fabryki o kolorze oczu syna portiera jest nie tylko zbędne, ale wręcz szkodliwe, obojętne bowiem pamięć, zmuszając ją do zajmowania się rzeczami bez znaczenia. Przekład ten jest oczywiście żartobliwy — ale zaś stanowimy się, czy opisana sytuacja bardzo odbiega od dostarczania kierownictwu tomów statystyk z milionami liczb, których samo przestudiowanie wymaga wielu dni pracy?

Uwaga:

Dzień w dzień prasa donosi o wypadkach drogowych, dzień w dzień giną w nich dorośli i dzieci. W ciągu ostatnich 8 lat 1961-1968 zanotowano w całej Polsce 203 tys. wypadków drogowych. Po niósł w nich śmierć 21,2 tys. osób, 189 tys. — zostało rannych.

Wypadki drogowe na siliły się szczególnie w ciągu ostatnich dwu lat. O ile w roku 1961 zanotowano ok. 24 tys. wypadków, to w roku ubiegłym już ponad 32 tys. W roku 1961 zabitych w wypadkach drogowych było 2.525 osób

Tak więc informacja o wszystkim nie jest informacją. Błędem jest również mniemanie, że informacja jest tym lepsza, im jest dokładniejsza: wylizanie — powiedzmy — kosztów produkcji, dokładność do tysięcznych części — jest przecież po prostu marnowaniem czasu rachmistrza. Wreszcie pamiętać należy, że wiele informacji ma krótki żywot — w tym sensie, że wiadomości potrzebna bardzo pilnie wczoraj, może jutro już być bez znaczenia.

POTRZEBA SYSTEMU

A ilość informacji produkowanych przez społeczeństwo stale rośnie, doprowadzając nie raz do sytuacji pozornie paradoksalnych. Oto np. jedna z firm amerykańskich zdecydowała, że jeśli przewidywany koszt dokonania jakiegos wynalazku będzie mniejszy niż 250 tys. dolarów (!) — to opłaca się podjąć badania zamiast sprawdzać w archiwum i literaturze fachowej, czy podobny wynalazek nie został już gdzieś dokonany!

Tak trudno jest dziś zorganizować prawidłowy obieg informacji i dostęp do nich — nawet w wąskiej dziedzinie techniki.

Informacja jest więc w wielu — jeśli nie wszystkich — dziedzinach sprawą kluczową. Przede wszystkim jest ona jednak sprawą kluczową w kierowaniu gospodarką państwa — i to na wszystkich szczeblach. Dlatego też Polska, która wielkim wysiłkiem całego narodu stworzyła możliwości wdrożenia w Ere Rewolucji Naukowo-Technologicznej, stoi przed koniecznością spojrzenia na problem informacji ze szczególną uwagą. Nie ulega wątpliwości, że obecnie istniejący system informacyjny ma

zarządzania

poważne wady, z których podstawowa jest to, iż powstał on w okresie, gdy podejmowanie decyzji było łatwiejsze — mniej odpowiedzialne społecznie. Fakt, że to samo można powiedzieć o systemach informacyjnych w wielu innych państwach, w tym również bardziej od Polski rozwiniętych — nie umniejsza znaczenia problemu. Wyciągając więc wnioski z uchwały IV Plenum KC PZPR i wprowadzając je w życie, trzeba koniecznie pamiętać o informacji — nerwie zarządzania; trzeba i w tej dziedzinie odwołać się do pomocy uczonych i specjalistów, przed którymi stoją obecnie w tym względzie nowe, poważne zadania.

BOGDAN MIS

Konferencja prasowa kosmonautów amerykańskich

12 hm. w ośrodku badań kosmicznych w Houston odbyła się konferencja prasowa astronautów amerykańskich, którzy stanowią załogę „Apollo-12”. Od lewej: A. L. Bean, R. E. Gordon i Ch. Conrad.

CAF — AP — telefoto

Śmierć czyha na drogach

Najbardziej niebezpiecznym błędem popełnianym przez kierowców, nieprzestrzegając przepisów, jest nieprawidłowe wyprzedzanie i wymijanie i inne

osób, błędów popełnianych przez kierowców, 1.131. braków technicznych pojazdów 91 i innych okoliczności 27 osób. Tak więc uprzedzając sprawę, przechodnie mają dwukrotnie większą „szansę” zginąć z winy kierowców niż z własnej.

Najwięcej wypadków notuje się w woj. katowickim (w ub. r. 4.545) i m. Warszawie (3.564). Dokładna analiza statystyczna wszystkich wypadków — według ich rodzajów, miejsc, przyczyn, sprawców itp. zawarta jest w wydanej w tych dniach interesującej publikacji GUS „Wypadki drogowe 1968”.

współpracują ze mną od wielu lat. Nie mogłam zrozumieć odpowiedzi jednego z kierowników instytucji leczniczej. Na pytanie: jak kształtuje się ostatnio wskaźnik śmiertelności nieomawiaj w woj. łódzkim? — usłyszałam: „Nie mogę pani udzielić żadnych informacji, bo pan naczelnik zabronił. Trzeba mieć jego zezwolenie”. Dzwonię więc do naczelnika — kierownika Wydziału Zdrowia Prez. WRN — i pytam, jak to jest z tym zakazem. Zaprzecza, ale wie o co chodzi, został

szam się po te dane statystyczne. I co słyszę: „Pan naczelnik nie pozwala na udzielanie informacji prasie bez specjalnego zezwolenia i konsultacji z jego strony”.

To nie wszystko. Dowiaduję się, że pan naczelnik zwołał „dowódców” wszystkich jednostek lecznictwa i wydał zakaz informowania prasy bez jego zezwolenia. Sprawdza się to przy mojej następnej próbie — rozmowie na temat zamiarów i planów jednej z odpowiedzialnych, a usługowych instytucji lecznictwa wojewódzkiego. Kierownik instytucji, razem z wielu mu podobnymi, uczestniczył w następnej odprawie na temat „nie pozwalania”.

Panie Naczelniku! Mam zamiar przeprowadzić wywiad z dyr. departamentu do spraw lecznictwa i profilaktyki Ministerstwa Zdrowia na temat jego opinii o funkcjonowaniu placówek lecznictwa otwartego w miastach powiatowych województwa łódzkiego. Czy Pan mu pozwoli?...

ZOFIA TARNOWSKA

Pan naczelnik nie pozwala...

piszę) i wypada od czasu do czasu zwrócić uwagę na różne nieprawidłowości, podając jednocześnie ewentualne możliwości rozwiązań lub wskazując problem do rozstrzygnięcia specjalistom w tej dziedzinie i ludziom za nią odpowiedzialnym. Być może w dążeniu do poprawienia warunków korzystania z usług lecznictwa bądź też funkcjonowania samego lecznictwa, dotknęłam kogoś osobliście. Nie spotkałam się jednak z odzewem, który potwierdzałby takie podejrzenia. Spotykałam się natomiast z dziwnymi odpowiedziami ludzi, którzy niejako

